

Dolgi in kratki i (í, ï)

sír – síra, ptíč – ptíča, dím – díma
míš – míši, nít – níti
mladič, vodíč, deklíč, colníč; nič
hudíč, hudír, sín, zíd, eksplozív, učítelj

Víno mi diší. – Po síli živí. – Tíne sedí pri lípi.
Hríbi in dolíne zeleníjo. – Krí mi hítro zakipí.
Slíki pribíj na zíd. – Pomíri se z njím.

Dolgi in kratki u (ú, ù)

grùnt – grúnta, krùh – krúha, poslùh – poslúha
júg, púst, klobúk
múha, lúnska, lútka
sinú, darú, gradú
tù – tuj

Tù kúpi klobúk. – Ne sramúj se stanú.
Brúno mu zaúpa. – Krúha mu ponúdi.
Súha ústa občúti.
Ne hudúj se. – Zaúpaj mu.

Dolgi in kratki a (á, à)

čás – čása, fànt – fánta, gàd – gáda, gràh – gráha
mràz, obràz, kràj, pràg, ràk, škràt, zràk, župàn
bahàt – baháta
zdràv, bahàv, rjàv
bradàt, kosmàt, možàt, vodnàt
hrustljàv, brbljàv
tàm, takràt, zdàj

Bráta imá ráda.
Sàj vas čákava.
Mláda sta, pa sanjárita.
Táka je tá stvár.
Máma mu dáje denárja.
Postávi právi naglás.
Vábim vas k nám v vás.

Polglasnik (ə)

začetek	Slovene	lahek	pridèn	šel	kakšen	dež	vendar
ponedeljè	c	ljubek	delaven	prišel	kakršen	megla/megl	
k	Nemec	gibek	smešen	odšel	vsakrše	a steza/steza	danes
torek	ranjenec	mehèk	nežen		n	pekel/pekel	preden
stavek	Žalec		narave		takšen	bezeg/bezeg	sem
osebek			n				

Dolgi in široki e (ê)

jézik; grêda, sêstra, têta, vêža, zêmlja, žêna; čêlo, jêklo
izgubljénost, usklajénost, zaposlénost
življénje, poželénje, potrpljénje, čuténje
težêk, grenêk, mehêk, vêlik, dêbel; mène, têbe, njêga, sêbe
pêti, šêsti, sêdmi, devêti, êden, êna; cês, dês, ês, fês, hês, gês

Dolgi in ozki e (é)

svét, kongrés, komét; pést, sénca, sréča, žénska; mléko
Béla kot mléko. – Rdéči cvét. – Na césti stojé.
Célo véčnost že sedé pri jédi. – Hoté déla védno zadrégo.
Če ne smém, ti pa ničésar ne povém.

e + j idêja, mêja, sêja, vêja, odêja – odêj sprêj – sprêja; novêjsí	
e + r (v prevzetih besedah) afêra, alêrgičen, Amêrika, atmosfêra, dêrbi, premiêra, šofêr Vêra	e + r (v domačih besedah) cérkev, méra, pérje, večér, večérnica, véra; katéri, nekatéri, zméraj, Jérica

Dolgi in široki o (ô)	Dolgi in ozki o (ó)
bôžič, kôstanj, kôžuh, ôreh, ôtok, pôtok, prôstor, sôsed, sôkol, šôtor, tôvor, pôper; gôra, kôsa, kôza, nôga, ôvca, rôka, rôsa, vôda, vójna; ôkno	môž, zôb, bóter; móka, pót, móč, nóč; sónce, mórje, pólje
dôba, hudôba, grenkôba, maščôba	podôba, garderóba, obróba
čistôča, bedastôča	kóča, Sóča, tóča
lepôta, enôta, sramôta, grozôta, vrednôta, vsôta, planôta	dobrôta, sirôta, anekdôta, rižôta, sobôta, zarôta, zmôta
prôšnja, vôžnja, grôžnja, krôšnja, môšnja	blódnja, proizvôdnja
neizprôsen, vôzen, drôben, môčen, ponôsen, pôten	dóber, móker, góst
dôl, dôli, gôr, gôri, spôdaj, zgôraj, ponôči	zgódaj
môjega, môja, môje; tvôjega, tvôja, tvôje; svôjega, svôja, svôje	môj, tvój, svój
o + v člôvek, gôvor, kakôvost, vdôva, nôvo; lôvstvo, nôvčič, ôvca, sôvji, domôv	